

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Libertas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

tium, ut aqua longe altior terra, ita suspenderetur, ne continentem omnem obrueret, quoquo versum circumfusa. Tameñ non defuerunt antiquorum ingenia, quæ natura fieri hoc commentarentur. Ptolemaeus quippe Almagesto, triginta se nescio quas stellas Arctico polo affixas deprehendisse proficitur, quæ cum sicca frigidaq; natura sint, vi sua repellant aquas, terram autem ea parte, qua illæ micant, ut sibi natura similem, & temperatura quadam à Saturni sidere copulatam exerant, & suspensam teneant. Alii Magneti hoc attribuunt, quo lapide tota illa pars, quæ ad Arcticum versa est, incurvata quodammodo comperitur, tantamque illi vim, dum se ad polum erigit, esse dicunt, ut universum terre corpus eodem trahat, atq; ita bonam ejus partem undis extare faciat. Alii alias atq; alias super hoc rationes comminiscuntur, concavitates subterraneas, ovalem figuram, protuberationes, & commenta alia ingeniose magis quam vere excogitata: quæ omnia si suscepti operis ratio pateretur, facile refelli possent, utpote quæ tam validissimis naturæ rationibus, quam hodiernæ navigationis exploratione, falsa deprehenduntur. Sed hæc illi viderint. Basiliius Magnus totum hoc ad Architecsum summi Dei sapientiam refert, admirationemq; omnem dirigere nos ad ejus providentiam adhortatur. Nam & apud Hieremiam Prophetam ipse rerum opifex clamat: *Vos igitur non timebitis, quos posui arenam terminum maris?* quasi nulla alia in re magis potentiam viresq; suas ostentaret. Ille enim cum abyssos circumvallaret, legem imposuit aquis, ne datos transiliant fines, signatisq; terminis coërceantur.

Jer. c. 5.

Fabius libr.
11. languen-
tem otio
manum ha-
bere sub
pallio ait.
D. Laertius
in ejus vita
E. tenacis
atq; ex
Theocrito
in Chariti-
bus.

IGNAVIA. CAP. V

Expedita autem manus, & in propatulum prolata, ita opus, autoritatem, atq; potestatem indicabat: contra vero, nihili hominem, ignavum & otio desidiaque torpescentem significare si vellent, manus ejus in signum confertas effingebant: qui porro status ignavissimi nebulonis est, cum præfertim Anaxagoras ideo sapientissimus omnium animantium videri hominem dixerit, quia manibus instructus foret. Quod dictum Plutarchus in Moralibus repetit, neque dissimulat Aristoteles.

FURACITAS. CAP. VI.

Apud autores aliquot invenias levam manum pro Furacitate positam. Nam Plautus, Perfa, ubi Sophocli discipula Pechni pueri manum deposceret, atque ille dexteram porrexisset, respondit ea: *Ubi illa aleva est furisifica leva?* Ita & Catullianum illud intelligitur de Marrucino, qui manu sinistra non bene utebatur, sed in joco atque vino tollebat lintea negligentiorum.

PLAUSUS. CAP. VII.

Plausum autem, lætitiæq; & gratulationis signum, manibus in eum gestum figuratis ut sese complodere viderentur, significare, theatra Romana, & Poëtarum pulpita sapius ostenderunt. Id autem in Sardanapali statua, quæ Tharsi erat, exprimebatur, cum inscriptione, quæ modis omnibus lasciviendum esse commoneret.

IMPEDIMENTUM. CAP. VIII.

Complicatas vero manus digitis pectinatim insertis, adeo vetus illa religio impedimenti signum esse credidit, ut parturientium nixibus obstare, ne partum edere possent, quamdiu manus eo gestu tenerentur, perdita admodum superstitione persuasum habuerit.

LIBERTAS. CAP. IX.

Tibi. Clau-
dii & Julia
Fiz numus.

Quemadmodum vero per manus ita complexas impedimentum significabant, sic per eas explicatas libertatem innuebant. Numus est Tib. Claudii Caesar in quo videre est sigillum, quod dextera

A dextera pileum tenet, lavam quam late potest discapedinatam exporrigit, cum inscriptione, LIBERTAS AUG. Quamvis vero pileus per se sit libertatis signum, manus ea tamen ita passa significatum adauget. Sedenim, ut de parturientium fascinatione per implexas manus dicebamus, ita contrarium est in numo Juliae Pia, ubi partus felicitas explicatur, in quo Venus laeva hasta innititur, dexteram expansam ostendit, cum inscriptione, VENUS GENETRIX. Romani enim genus à Venere, propter Æneam ejus filium, se ducere asseverabant, maxime vero gens Julia.

VENUS GENETRIX. CAP. X.

Quæ quidem condente & dicante Julio Cæsare, templum erexit Veneri Genetrici, cujus Plinius, Tranquilius & alii meminere. Legimus & Cæsaris testeraam fuisse, Venus Genetrix: ut Sylla, Apollo Delphicus: Marii, Lardæus. Observandum autem, in numo scriptum esse GENETRIX per E media syllaba, prout veteres Grammatici scribendum monent, cum tamen genitor per i notandum agnoscant.

Manus remittere
quid.
Exat apud
Sueton in
Aug. c. 71.

LIBERALITAS.

CAP. XI.

Est & illud frequentissimo Latinitatis usu dictatum: *Manus remittere*, liberalitatis & donationis significato, quo loquendi modo lufores præcipue utuntur: nam *Remittere manus*, est Condonare Collufoi ja&um, quem sua ipse manu damnosum fecisset, debueritq; ob id numeros exolvere. Hinc legere est in epistola Octaviani Augusti ad Tiberiũ: *Ego per didi viginti millia nummum, sed cum effuse in lusu liberalis fuisset, ut soleo plerumq; nam si quas manus remisi cuique exegisset, aut retinuissem, quod cuiq; donavi, piciissem vel quinquaginta millia: sed hoc malo, benignitas enim mea me ad caelestem gloriam effert.* Præcipue vero dextram liberalitatis & erogationis indicium esse voluerunt: utpote quæ, uti prompta est, & ad capiendum expeditissima, ita & ad porrigendum erogandumq; utilitissima. Unde Græci *δωρον* illud suum mensuræ de manu sumptæ vocabulum, de quo alibi locus, suos, deductum volunt, quod scilicet inde dona porrigantur. Sed quoniam tam liberalitatis quam libertatis significatum in dextera ponunt, hujusmodi disciplina longe melius sacræ nostrorum literæ prodiderunt: veteres enim Theologi, qui divinorum nominum significata perscrutantur, eam inesse vim in Dei dextera intellexere, unde pulchra, grata, lætaq; omnia provenirent, proprioque nomine Michaellem vocari. At Græcorum Theologia Michaelis vim in Deo eam esse dicunt, quam Mathematici Veneri dedicarunt. Psalmo decimo supra centesimum jubetur Christus sedere à dextera Dei patris, ubi Theologi per Sessum, Requiem & fruitionem divini imperii, & patri, & filio propriam, & honore parem intelligunt. In Dei vero dexteram, effusissimam ejus benignitatem interpretantur. Lævam demum Aram in Deo vim esse dicunt, unde fortia, dura, & castigantia procedant, idq; numinis Gabrielem appellatum, quod Astronomi ex Græcorum Theologia Martem esse dixerunt.

Hebraice,
fortitudo
Dei.

VER, HYEMS, SOL.

CAP. XII.

A pud Græcos, Latinosque Poetas plerumque, reperimus centimanum Briareum, centimanumque Gygem: quin & Homerus Solem *ἐκατόνχερος* nuncupavit, quorum significata cum hieroglyphicon instar interpretentur, non importunum fuerit hic explicasse. Interpretes Hesiodi, per Briareum vernum tempus dici tradunt, ob herbarum, florum, & frondium copiam, quam affluenter adeo sumministrat. Per Gygem vero, hyemem, & ipsum centi-

Hom. Iliad.
a. 402.
Virg. Æn. 6.
Horat. 2.
Car. od. 17.
Centima-
num.

H h h

manum,